

Obsah

0 pastech a propastech 15

Druhé vydání	15
Co v této knize je a co v ní není	15
Ukázky	16
Jazyk C++	17
Překladače	17
Jak tato kniha vznikla	17
Terminologie	18
Pasti, propasti a Tussmanův zákon	18
Poděkování	18

Kapitola 1

Zahřívací kolo 19

1.1 Příkazy	19
Příkaz switch	19
Zatoulané else	20
1.2 Operátory	21
Rovnost není přiřazení	21
Hodnota přiřazovacího výrazu	22
&& není &, není	22
Úplné vyhodnocení logického výrazu	23
Ne každý operátor má takovou prioritu, jakou bychom právě potřebovali ...	23
Matematická zkratka v Céčku?	24
Není dělení jako dělení	24
Asociativita operátorů	25
Pořadí, ve kterém se vyhodnocují operandy	25
Co se změní dříve?	26
Sekvenční body	27
1.3 Důsledky lexikální konvence	28
1.4 Syntaxe	29
Jen středník...	29
1.5 Funkce	31
Volání funkce	31
Prototyp? K čemu to je?	31

1.6 Sestavování a proměnné	32
Různé tváře jedné proměnné	32
Dvě proměnné se stejným jménem	33
1.7 Překlad a sestavení	34
Jeden soubor	34
Několik souborů	35
Projekt	36

Kapitola 2

Makra **37**

2.1 Jedna závorka, žádná závorka	37
2.2 Jednou stačí	38
2.3 Makra mohou být zatraceně dlouhá	39
Může makro nahradit deklaraci typu?	39
2.4 Středník v makru	39
2.5 Makro jako příkaz: assert()	40
2.6 Aha, mezera	44
2.7 Preprocesor pracuje se symboly	45
2.8 Nedělejme z Céčka Pascal	45

Kapitola 3

Pole a ukazatele **47**

3.1 Pole nejsou ukazatele a ukazatele nejsou pole	47
Ukazatele	47
Pole	48
Pole podrobněji	48
Jednorozměrná pole	48
Vícerozměrná pole	49
Ukazatel na ukazatel	50
Co je špatně v úvodním příkladu	51
Jak to mělo být správně	52
Jednou ukazatel, podruhé pole	52
U funkcí je to jedno	52
3.2 Pole	53
Počítáme prvky pole	53
Ukazatel na prvek za posledním	54

3.3 Ukazatele	54
Toulavé ukazatele	54
Ukazatel na objekt, který již neexistuje	55

Kapitola 4

Funkce v C++ **59**

4.1 Předávání parametrů odkazem	59
Předávání ukazatelů	59
Pozor na pole	60
Řetězcová konstanta	60
Předávání odkazem v C++	60
Kdy je předávání odkazem nezbytné	61
Abstraktní třída jako parametr	63
Reference na konstanty	63
4.2 Výsledek	64
Ukazatel na neexistující objekt	64
Vracíme výsledek odkazem	64
Odkaz na neexistující objekt	65
Dereferencovaný ukazatel	66
4.3 Jak vrátit z funkce řetězec	66
Doporučené způsoby	66
Nedoporučené způsoby	67
4.4 Standardní konverze	68
4.5 Výpustka	68
4.6 Funkce podle Kernighana a Ritchieho	69
4.7 Pryč s konstantou NULL	70
4.8 Kterou funkci vlastně voláme?	70
Shoda deklarací	71
Volání funkce	71
Standardní konverze nemusí být přenositelné	75

Kapitola 5

Vstupy a výstupy **77**

5.1 Nejběžnější chyby na úvod	77
5.2 Čtení souboru	78
Binární soubor	78
Textový soubor	79

Čtení řetězců	81
5.3 Znaky a jiná data	83
getchar() vrací int	84
5.4 Aktualizace souboru	85
5.5 Vlastní výstupní operátor	86
Šířka pole	86
Definice vstupních a výstupních operátorů	88
Staré paměťové proudy	89
5.6 Proč nepíše?	90
Textové a binární soubory	90
Binární soubor	91
Textový soubor	91
Otevření souboru	92
Režim přepisování	92
Otevření souboru v nesprávném režimu	93
Formátovaný výstup v binárním režimu	94
Neformátovaný vstup a výstup v textovém režimu	94
5.7 Konzola	95
Přesměrování	95
Je konzola textový soubor?	95

Kapitola 6

Trocha počítání **97**

6.1 Problémy s celými čísly	97
Celočíselné dělení	97
Celočíselné přetečení	98
Pokud víme, co děláme	101
Celočíselné konverze	102
Platí asociativní zákon?	103
Problémy s reálnými čísly	104
Knihovní funkce	107
Není arkustangens jako arkustangens	108

Kapitola 7

Zapouzdření, metody **111**

7.1 Zapouzdření má být vodotěsné	111
Dočasné proměnné	113

7.2 Volání metod	114
Třída je oblast viditelnosti	115
Dominance	115
7.3 Metody, které volá překladač automaticky	117
Další automaticky volané metody	119
7.4 Konstantní objekty	119
Metody konstantních objektů	120
Dvě verze jedné metody	121
Když konstanty nejsou konstantní	121
Měnitelné složky konstant	122

Kapitola 8

Dědění **123**

8.1 Přetypování mezi předkem a potomkem	123
8.2 Adresa objektu	124
Nula se nezmění	127
Přetypování v novém stylu	127
Operátor <code>dynamic_cast</code>	128
Shrnutí	134

Kapitola 9

Konstruktory a destruktory **135**

9.1 Inicializace předků a atributů	135
Konstruktor by měl inicializovat všechny složky instance	135
Inicializační část konstruktoru	137
Konstruktory virtuálních předků	138
Inicializace nepřímého virtuálního předka	139
Explicitní volání jiného konstruktoru	141
9.2 Konstruktor volá konstruktory předků a destruktory volá destruktory předků	142
9.3 Kopírovací konstruktory	144
Parametry kopírovacího konstruktoru	144
Když nestačí implicitní kopírovací konstruktor	145
Přiřazovací operátor nenahradí kopírovací konstruktor	146
Implicitní volání konstruktoru	147
Deklarace s rovnítkem	150

Kapitola 10

Virtuální metody 151

10.1 Kdy použít virtuální metody	151
Rozhraní musí být stejné	153
Implicitní hodnoty parametrů	154
10.2 Virtuální metody a vícenásobná dědičnost	155
10.3 Virtuální destruktor	157
10.4 Konstruktory, destruktory a virtuální metody	158
10.5 Zbytečné virtuální metody	160
10.6 Deklarace patří do hlavičkových souborů	161
10.7 Čistě virtuální destruktor	162
Jak se vyhnout pozdní vazbě	163
10.8 Shrnutí	163

Kapitola 11

Správa paměti 165

11.1 Operátory new a delete	165
Operátor new nemusí uspět	165
Napíšeme-li new, musíme napsat i delete	166
delete musí mít své new	166
Operátor new vrací ukazatel správného typu	167
Zapomeňme na malloc() a free()	167
Nekonečný cyklus v new	167
Operátor delete[]	168
11.2 Vývoj operátoru new	169

Kapitola 12

Přetěžování operátorů 171

12.1 Pravidla slušného chování	171
Aritmetické operátory +, -, *, / a %	171
Přirazovací operátor = ...	172
Globální operátor new	172
Operátory &&, a , ...	173
Jen konvence, nic víc	173
12.2 Zřetěžené operátory	173
12.3 Kdy nevracet výsledek odkazem	175
12.4 Přirazovací operátor = ...	177

Když nestačí implicitní přiřazovací operátor	177
Přiřazovací operátor se nedědí	179
Přiřazovací operátor nemůže zastoupit kopírovací konstruktor	179
Shodné objekty a přiřazování	179
Přiřazovací operátor a výjimky	182
Paměť jen tak okopírovaná	185
Když nedodržíme pravidla slušného chování	187
12.5 Složené přiřazovací operátory	187
Když opravdu záleží na efektivitě	189
12.6 Operátory new a delete	191
Operátory new a delete lze předefinovat	192
new má mít své delete	194
Operátor new a pole	195
Co vrací přetížený operátor new[]?	196
Když new volá jiné new	197
Které delete se zavolá?	198
12.7 Operátor ->	200
12.8 Operátory , && a , (čárka)	200
12.9 Operátory ++ a --	201

Kapitola 13

Výjimky 205

13.1 Pozor na terminologii	205
13.2 Výjimku je třeba zachytit	205
Výjimky a dědění	205
Standardní třídy výjimek	206
Žádné jiné konverze	207
Černá díra na výjimky	208
Výjimky chytáme odkazem	209
Jednosměrná ulice	210
Pošli to dál	212
13.3 Zdánlivé bezpečí	213
Únik prostředků při výjimce	213
Automatické ukazatele a vlastnictví objektu	215
Automatické ukazatele ve standardní knihovně	217
Výjimky v destrukturu	218
Funkce uncaught_exception()	219
Výjimky v konstrukturu	219
Výjimky v inicializační části konstrukturu	221

13.4 Prvky v kontejneru	223
Třída Zasobník	224
V čem je problém?	225
Co s tím?	225
13.5 Závazky je třeba dodržovat	226
Specifikace výjimek a šablony	227
Funkce volaná z unexpected()	228
Výjimky by měly zůstat výjimečné	228
13.6 Test na závěr	230
Různé cesty	230

Kapitola 14

Prostory jmen **233**

14.1 using	233
Direktiva using je tranzitivní	233
Deklarace using vnáší jméno do oboru	234
14.2 Koenigovo vyhledávání	235
Princip rozhraní	237

Kapitola 15

Šablony **239**

15.1 Syntaktické chytáky	239
Lexikální nedorozumění	239
Šablonové parametry šablon	240
Dvojí čtení	241
Koenigovo vyhledávání	244
Kvalifikace this->	244
Řetězec jako skutečný parametr šablony	245
15.2 Přátelé	246
Přátelé, které se nedaří najít	247
Souhrnný příklad	248
Definice spřátelené funkce v těle šablony třídy	248
15.3 Co se podle šablony nevytoří	250
15.4 Různé parametry, různé třídy	252
15.5 To není chyba	254
Základní typy	254
Nepodařené dosazení	255

Kapitola 16

Standardní knihovna jazyka C++ 257

16.1	Struktura knihoven jazyka C++	257
	Kontejnery	258
	Iterátory	258
	Algoritmy	260
	Příklad: filtr SORT	260
16.2	Vkládání prvků do kontejneru	262
	Indexovat lze jen existující prvky	262
	Efektivita	262
	Požadavky na ukládané hodnoty	263
	Typ uloženého prvku	264
	Dynamicky alokované objekty je třeba zrušit	266
	auto_ptr nepatří do kontejnerů	267
16.3	Odstraňování prvků z kontejnerů	267
	Vlastní odstraňování	269
	Velikost kontejneru	270
16.4	STL a dědění	271
16.5	Diagnostika v STL	272
	Může být hůř	274

Kapitola 17

Chyby objektového návrhu 275

17.1	Nejběžnější problémy s děděním	275
	Adaptér	275
	„Technické“ dědění	277
	Test je–má	279
	„Logické“ dědění	280
17.2	Kolik tříd potřebujeme?	284
	Hejno much (mnoho drobných tříd)	284
	Slepenec	285
	Je ta datová složka nezbytná?	287
17.3	Dědění a zapouzdření	288
	Lepší návrh	290
17.4	Shrnutí	293

Kapitola 18

Závěrečné kolo 295

18.1 errno	295
18.2 Proměnné operačního systému	296
18.3 Optimalizace	297
Optimalizace vrácené hodnoty	297
18.4 Přetěžováním k efektivitě	298
Inicializace globálních proměnných	299
18.5 Není exit jako exit	301

Kapitola 19

Složité deklarace 305

19.1 Začneme od začátku	305
19.2 Jak je tedy čist	306
19.3 Několik příkladů	306
19.4 Označení typu	308

Kapitola 20

Národní prostředí v C++ 311

20.1 O co jde	311
Identifikátory	312
Lokalizace a internacionalizace	312
20.2 Lokální nastavení a jeho jméno	313
Jméno lokálního nastavení	313
Zjišťujeme jméno lokálního nastavení	313
Používání lokálního nastavení	314
20.3 Fazety lokálního nastavení	315
Deklarace třídy locale	315
Třída locale jako kontejner na fazety	316
Přístup k fazetám	317
20.4 Znaky národních abeced	318
Úzké a široké proudy	319
Výstup textu	319
Vstup textu	322
Konverze řetězců	323
Neformátované proudy	324

Jak zapsat Unicode do souboru	325
Unicode a malý a velký endián	325
Národní prostředí a datové proudy	326
20.5 Znaky a jejich klasifikace	326
Převod mezi malými a velkými písmeny	326
Klasifikace znaků	328
20.6 Abecední řazení	328
Třídění, nebo řazení?	328
Porovnávání slov	329
Abecední řazení v C++	331
Řadíme vektor řetězců podle abecedy	332
Není všechno zlato	335
Ještě jednou filtr SORT	335
20.7 Formátování čísel	336
Národní zvyklosti	336
Fazety pro formátování čísel	337
Implicitní nastavení	337
Fazeta numpunct	338
Skupiny číslic	339
20.8 Vlastní fazeta	342
Fazeta Obd_vv	342
O čem jsme nehovořili	346
Upozornění	346

Kapitola 21

Rozdíly mezi C a C++ **349**

21.1 Co v C++ chybí	349
Deklarace funkce	349
Deklarace proměnných	351
Konstanty	352
21.2 Datové typy	352
Výčtové typy	352
Kompatibilní typy	353
Jméno použité v deklaraci typedef	353
21.3 Struktura je obor viditelnosti	353
21.4 Otevřená pole	354
21.5 Typ void*	355
21.6 Kopírování nestálých objektů	355

21.7 Když totéž neznamená totéž	356
Deklarace funkcí	356
Konstanty	356
Znaky	356
Jména struktur	357
Makra	357
Knihovní funkce	358
21.8 Kompatibilita	358
Virtuální metody	358
Destruktory	359
Přístupová práva	359
Operátory	360
Výjimky, dynamická identifikace typů	361
Šablony	361
21.9 Konverze	362
21.10 Novinky C99, které nejsou součástí C++	363
21.11 ANSI?	363

Literatura **365**

Rejstřík **367**